

**Yhteis-
kehittäminen**

**Yhteis-
kehittäminen**

Suunnittelussa on mukana asiantuntijoita ja asiakkaita sekä verkostoja. Esimerkkinä lastensuojelun nuoret asiakkaat mukana sijaisperheiden kouluttamisessa.

KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN KEHITTÄMISESSÄ

**Palvelu-
muotoilu**

**Palvelu-
muotoilu**

Keskeisenä tavoitteena on palvelukokemuksen käyttäjälähtöinen suunnittelu siten, että palvelu vastaa sekä käyttäjien tarpeita että palvelun tarjoajan tavoitteita.

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

Asiakasraati

Asiakasraati

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

**Kokemus-
asiantuntijat**

**Kokemus-
asiantuntijat**

Kokemusasiantuntija on henkilö, jolla on omakohtaista kokemusta eri sairauksista tai elämäntilanteista. Hän on saanut koulutuksen tai perehdytyksen ja hänelle maksetaan palkkaa tai saa korvauksen. Esim. terveysasemalla kokemusasiantuntija pitää päihdevastaanottoa.

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

**Asiakas- tai
kävijätutkimus**

**Asiakas- tai
kävijätutkimus**

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

**Tiedon
koostaminen
asiakirjoista,
rekistereistä tai
tilastoista**

**Tiedon
koostaminen
asiakirjoista,
rekistereistä tai
tilastoista**

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

Kokeilut

Kokeilut

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

Havainnointi

Havainnointi

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

Kehittäjäyhteisöt

Kehittäjäyhteisöt

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

**Neuvottelu-
ja toimikunnat**

**Neuvottelu-
ja toimikunnat**

Esim. 1:

Kaupunkitasoinen tasa-arvotoimikunta. Jäseninä luottamushenkilöitä, järjestöjen edustajia ja kaupungin työntekijöitä.

Esim. 2:

Oppilaskunnat ja vanhempainyhdistykset.

**KÄYTTÄJIEN OSALLISUUS PALVELUIDEN
KEHITTÄMISESSÄ**

Vaikuttamis- ja kuulemis- tilaisuudet

**Vaikuttamis-
ja kuulemis-
tilaisuudet**

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

**Alueelliset
paneelit tai
kokoukset**

**Alueelliset
paneelit tai
kokoukset**

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Kävelyt ja havainnointi kaupunki- tilassa

**Kävelyt ja
havainnointi
kaupunki-
tilassa**

Esimerkiksi
turvallisuuuskävelyt ja
kaavakävelyt.

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Asukasillat

Asukasillat

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Asukasraati

Asukasraati!

Asukasraati koostuu
alueen asukkaista,
yrityksistä ja yhteisöistä.

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Sparraus- ryhmät

**Sparraus-
ryhmät**

Asiantuntija- ja vertaisapu kehittämishankkeissa

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Alueellinen viestintä

**Alueellinen
viestintä**

Esimerkiksi kaupunginosasivustot

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Asukas- yhdistykset ja kaupunginosa- liikkeet

Asukas-
yhdistykset ja
kaupunginosa-
liikkeet

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

**Asukastilat ja
niissä toimiminen**

**Asukastilat ja
niissä toimiminen**

Tilojen tarjoaminen
asukkaiden omaan
toimintaan.

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

**Osallistava
taide**

**Osallistava
taide**

Mukaanlukien
yhteisöllisesti tuotetut
taideprojektit

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Alueelliset tapahtumat ja messut

**Alueelliset
tapahtumat ja
messut**

Esimerkiksi
Käpylän kyläjuhlat ja
Esikaupunkimessut

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Verkko- keskustelut

Verkko-
keskustelut

Joko moderoitu
keskustelu tilauksesta tai
some-keskustelut

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Verkkokyselyt

Verkkokyselyt

Esimerkiksi Kerro Kantasi -sovellus

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

**Pop up
-tilaisuudet**

**Pop up
-tilaisuudet**

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

**Asiantuntijat
asukkaiden
tavattavissa**

**Asiantuntijat
asukkaiden
tavattavissa**

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

**Avoimien
ovien päivät**

**Avoimien
ovien päivät**

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Aluetoimija- yhteistyö

**Aluetoimija-
yhteistyö**

Yhteistyö esimerkiksi
alueen yritysten,
järjestöjen ja
seurakuntien kanssa.

ALUEELLINEN VAIKUTTAMINEN

Vapaaehtois- toiminta

Vapaaehtois-
toiminta

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Järjestö- ja
yritysyhteistyö**

**Järjestö- ja
yritysyhteistyö**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Avoimen datan
hyödyntäminen**

**Avoimen datan
hyödyntäminen**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Avustukset ja
kannustimet**

**Avustukset ja
kannustimet**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Joukkoista-
minen**

**Joukkoista-
minen**

Joukkoistamisessa
voidaan hyödyntää
ison rajaamattoman
ihmismäärän osaamista
ongelmien ratkaisussa
tai palveluiden
tuottamisessa internetiä
hyödyntäen.

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Avoim
valmistelu**

**Avoim
valmistelu**

Päätöksen valmistelu voidaan avata siten, että kaikki voivat kommentoida tai ehdottaa muutoksia reaaliaikaisesti verkossa päivittyvään dokumenttiin.

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

Kaupungin tilojen yhteiskäyttö

**kaupungin
tilojen
yhteiskäyttö**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Yhteisöllinen
kaupunkitila**

**Yhteisöllinen
kaupunkitila**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Omaehtoisen
toiminnan luvat
ja pelisäännöt**

**Omaehtoisen
toiminnan luvat
ja pelisäännöt**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Yhteisöllisyyden
tukeminen**

**Yhteisöllisyyden
tukeminen**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

**Some-
vaikuttaminen**

**Some-
vaikuttaminen**

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

Talkootoiminta

Talkootoiminta

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

Kansalaisraati

Kansalaisraati

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

Jakamistalous

Jakamistalous

**AKTIVISMI JA OMAEHTOISEN
TOIMINNAN MUODOT**

Osallisuus oman palvelun suunnitteluun

Osallisuus
oman palvelun
suunnitteluun

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Jalkautuva työ

Jalkautuva työ

Esimerkki:
lähityö toimii kaduilla,
ostoskeskuksissa,
asukastiloissa ja muissa
julkisissa tiloissa.
Työnkuvaan kuuluu
neuvonta sekä avun
tarpeessa olevien
henkilöiden ohjaaminen ja
tarvittaessa saattaminen
palveluiden piiriin.

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Verkko-viestintä

Verkko-viestintä

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

**Viestintä
julkisessa
tilassa**

**Viestintä
julkisessa
tilassa**

Esimerkiksi
interaktiiviset näytöt
kauppakeskuksessa,
Info-TV:t odotustiloissa,
ilmoitustaulut.

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Markkinointi

Markkinointi

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

**Neuvonta ja
asiakaspalvelu**

**Neuvonta ja
asiakaspalvelu**

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

**Positiivinen
palvelukulttuuri**

**Positiivinen
palvelukulttuuri**

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Viestintä- ja vuorovaikutus- taidot

Viestintä- ja
vuorovaikutus-
taidot

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

**Info- ja
näyttelytilat**

**Info- ja
näyttelytilat**

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Pikapalaute- laitteet

Pikapalaute-
laitteet

Esimerkiksi
Happy or Not -laitteet
(hymiölaitteet).

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

**Palveluiden
saavutettavuus
ja helppo-
käyttöisyys**

**Palveluiden
saavutettavuus
ja helppo-
käyttöisyys**

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Vertaisryhmät

Vertaisryhmät

Vertaisryhmässä samankaltaisessa elämäntilanteessa olevilla on mahdollisuus ohjaajan tukemana jakaa kokemuksiaan ja oppia toisiltaan.

**ASIOINTI JA ASIAKASKOKEMUS
OSALLISTUMISEN JA VUORO-
VAIKUTUKSEN RAKENTAJANA**

Sosiaalinen raportointi

Sosiaalinen
raportointi

Sosiaalisen raportoinnin tarkoitus on kerätä päätöksenteon tueksi tietoa sosiaalityön asiakastyöstä. Esille nousee yhteiskunnallisia ilmiöitä, kuten asumisen kalleus.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

Kuulemiset

Kuulemiset

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

Asukasillat

Asukasillat

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Palautte-
järjestelmät**

**Palautte-
järjestelmät**

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

Vaihtoehto- suunnitelmat

Vaihtoehto-
suunnitelmat

Kuntalaiset voivat laatia vaihtoehtoisia ehdotuksia esimerkiksi maankäytön suunnitelmiksi.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Lausunto-
pyynnöt**

**Lausunto-
pyynnöt**

Viranomaiset voivat
pyytää intressiryhmiltä
tai avoimesti lausuntoja
suunnitelmiinsa.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Digitaaliset
vuoro-
vaikutteiset
alustat**

**alustat
vaikutteiset
vuoro-
Digitaaliset**

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Neuvottelu- ja
toimikunnat,
neuvostot**

**Neuvottelu- ja
toimikunnat,
neuvostot**

Lakisääteisiä elimiä
ovat vanhusneuvosto ja
vammaisneuvosto sekä
nuorten vaikuttajaryhmä
(Ruuti).

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Muutoksen-
haut, kantelut,
muistutukset ja
valitukset**

**Muutoksen-
haut, kantelut,
muistutukset ja
valitukset**

Kuntalain, hallintolain
ja maankäyttö- ja
rakennuslain perusteella
kuntalaiset ja asianosaiset
voivat hakea muutosta
viranhaltijoiden päätöksiin,
kannella viranomaisen
toiminnasta sekä
jättää muistutuksia
viranomaisten
ehdotuksista.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Osallistuva
budjetointi**

**Osallistuva
budjetointi**

Osallistuvassa
budjetoinnissa annetaan
asukkaiden itse ehdottaa
hankkeita sekä äänestää,
mitkä niistä valitaan
toteutettaviksi annetun
budjetin puitteissa.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Kuntalais-
aloitteet**

**Kuntalais-
aloitteet**

Kuntalain perusteella
kaikilla kuntalaisilla
on aloiteoikeus. 5%
kuntalaisista voi
kuntalaisaloitteella
saada asiasta
kansanäänestyksen.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

**Joukkoista-
minen**

**Joukkoista-
minen**

Joukkoistamisessa
voidaan hyödyntää
ison rajaamattoman
ihmismäärän osaamista
ongelmien ratkaisussa tai
palveluiden tuottamisessa
internetiä hyödyntäen.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**

Vuorovaikutus- raportit

Vuorovaikutus-
raportit

Valmisteluprosessien osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteuttamista ja vaikuttavuutta voidaan kuvata vuorovaikutusraportteihin, jotka liitetään päätösesitykseen.

**KAUPUNGIN TOIMINTA JA
PÄÄTÖKSENTEKO**